

2019-05-026-13

HSN 299-2019

2019-02-27

REV 34-2018

Region Västerbottens revisorer

Insatser för att minska beroendet av hyrpersonal

Revisionskontoret har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Västerbottens läns landsting granskat dåvarande landstingsstyrelsens samt hälso- och sjukvårdsnämndens insatser för att minska beroendet och nå det satta målet om oberoende av inhyrd personal senast den 1 januari 2019. Med anledning av att hälso- och sjukvårdsnämnden sedan den 1 januari 2019 är ansvarig för både primärvården och sjukhusvården riktar sig revisorernas rekommendationer till hälso- och sjukvårdsnämnden. Revisorerna har med anledning av granskningen lämnat följande rekommendationer till nämnden:

- Se till att det för primär- och sjukvårdens basenheter finns anpassade mål och metoder för arbetet med ett oberoende av hyrpersonal.
- Se till att nämndens samtliga basenheter gör återkommande riskanalyser för arbetet med att nå ett oberoende av hyrpersonal. Detta krav bör gälla alla basenheter och inte endast de som för tillfället är beroende av hyrpersonal.
- Kräv regelbunden åiterrapportering om vilka aktiviteter som är genomförda, vilka som fungerar väl och vilka som inte ger lika god effekt.
- Se till att orsakerna till varför basenheter inte når upp till mål om oberoende av hyrpersonal blir analyserade. Utifrån detta underlag bör nämnden besluta om nödvändiga åtgärder i syfte att uppnå de mål som nämnden beslutat för arbetet med att nå ett oberoende av hyrpersonal.
- Se till att beslut om att anlita bemanningsföretag endast fattas av de som har befogenhet enligt nämndens delegationsordning.

Hälso- och sjukvårdsnämnden lämnar följande kommentarer utifrån granskningsrapporten och revisorernas rekommendationer:

Region Västerbotten står fast i sin ambition att kunna bli oberoende av inhyrd personal. Från och med den 1 januari bedrivs inte arbetet längre i projektform utan är en del i det ordinarie linjearbetet och följs upp som en del av ordinarie verksamhetsuppföljning. Målsättningen att kunna bli oberoende av hyrpersonal ska ses som en del av det pågående arbetet med att förbättra patientsäkerheten, skapa bättre kontinuitet och arbetsmiljö samt minska regionens personalkostnader.

Hälso- och sjukvården utgår ifrån Sveriges Kommuner och Landstings definition av oberoende, det vill säga max två procent av personalkostnaden. Detta är också en vedertagen definition bland regionerna i Sverige. I Region Västerbotten gäller målet för hälso- och sjukvården totalt och inte för en enskild verksamhet. I samband med verksamhetsplaneringen lämnar varje verksamhet in separata mål för hur många veckor de kommer att nyttja inhyrd personal under året. Dessa målsättningar följs upp månatligen.

I verksamhetsplaneprocessen ska även alla verksamheter lämna in en risk- och konsekvensanalys avseende kompetensförsörjningssituationen inom olika riskområden, inkluderat risken att oberoende av inhyrd personal inte kan uppnås.

Region Västerbotten

Regionens hus, Köksvägen 11, 901 89 Umeå
Telefon: 090-785 00 00, telefax: 090-13 68 82
E-post: regionen@regionvasterbotten.se Org.nr: 232100-0222
VAT-nr: SE232100022201 Bankgiro 5728-3061

2019-05-02

Region Västerbotten har en övergripande kompetensförsörjningsplan för 2018–2019 med tillhörande strategier och åtgärder på kortare och längre sikt. Målsättningen att bli oberoende av inhyrd personal är en av målsättningarna i planen och de åtgärder som bedöms kunna ha störst påverkan på minskningen av inhyrd personal är regionens egen utbildning av specialistläkare, återrekrytering av redan pensionerade läkare eller bemanningsläkare samt ansträngningarna att stimulera våra seniora läkare att arbeta längre.

Hela hälso- och sjukvården inom Region Västerbotten har inte kunnat uppnå målet fullt ut fram till projektperiodens slut. Det kan dock samtidigt konstateras att sjukhusvården i princip lyckades nå till tvåprocentmålet samtidigt som delar av primärvården har fortsatt stora utmaningar för att lyckas med målsättningen om oberoende. Inom primärvården, och då framförallt inom läkarkompetensen, är det fortfarande en bit kvar till en stabil och varaktig bemanning där regionen till övervägande del har egna medarbetare för den löpande verksamheten.

Arbetet med att minska nyttjandet av inhyrd personal måste ses i en helhet där varje verksamhet har att analysera sin verksamhet och hur de kan lösa sitt bemanningsbehov. Inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen finns en framtagna plan för nyttjandet av inhyrd personal under verksamhetsåret. Av planen kan utläsas att vissa verksamheter inte bedöms behöva hyra in överhuvudtaget medan andra har ett kvarvarande behov. Så kan det komma att se ut under överskådlig tid, men där utvecklingen ändå ska kunna gå mot ett oberoende för hälso- och sjukvården totalt sett. Planen följs upp i ordinarie verksamhetsuppföljning som omfattar alla verksamheter. Uppföljning av inhyrd personal sker också aggregerat i delårsrapporter respektive årsrapport. Det innebär att hälso- och sjukvårdsnämnden kan följa kostnadsutvecklingen på en övergripande nivå och kopplat till det övergripande målet om oberoende.

Det finns i dag en intern rutin inför beslut om att anlita bemanningsföretag. Kontrollrutinen i Region Västerbotten bygger på att verksamhetschef, inom såväl sjukhusvården som primärvården, ska få klartecken från hälso- och sjukvårdsdirektören innan avrop av bemanningstjänster kan ske.

REGION VÄSTERBOTTEN
Hälso- och sjukvårdsnämnden

Anna-Lena Danielsson
Ordförande

Brita Winsa
Hälso- och sjukvårdsdirektör